

treba racionalno iskoristiti a trule delove spaliti. Podmetači, koji su bili u direktnom dodiru sa trulom građom, moraju se zameniti ili premazati nekim od antiseptika (5% Na-tetraboratom). Ovo isto treba učiniti i sa delovima okolne građe, gde se pretpostavlja da je infekcija mogla da nastane.

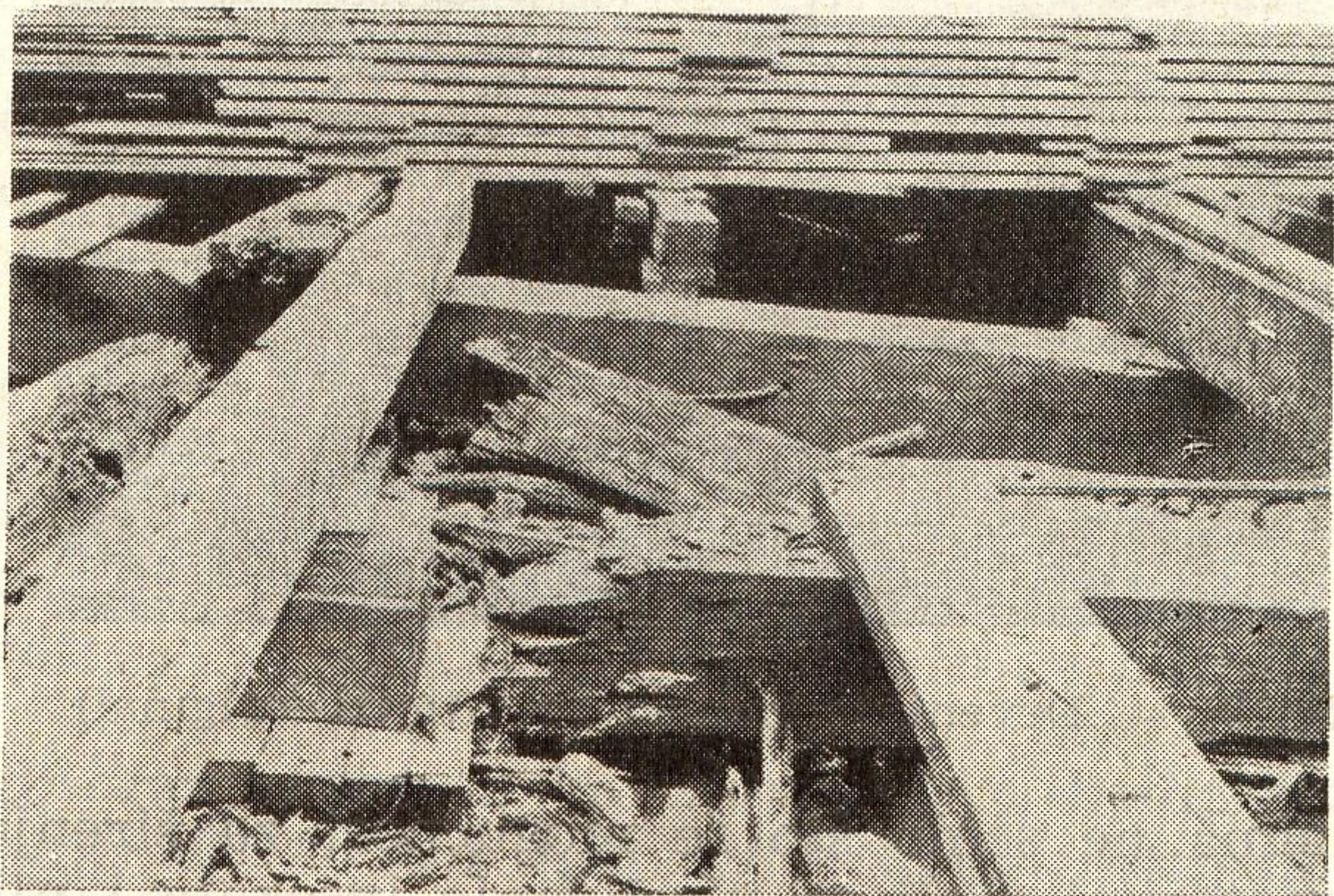
Podmetače između komada građe u vitlu, iako su impregnisani, treba pred ponovnu upotrebu površinski sterilisati. Dobra je sterilizacija 5% vodenim rastvorom karbolne kiseline, ili 5% razblaženjem formalina. Najbolje je sredstvo 5% rastvor Na-pentahlorofenata. Potapanje podmetača u bazene sa hladnim rastvorom traje 30 minuta, pri čemu komadi koji se tretiraju moraju biti potpuno potopljeni. Cilj je ove sterilizacije da se uništi površinska mikoflora.

Sl. 92 — Čuvanje vitlova bez odstranjenja raznog drvnog otpadka (original)

Zamena podložnih greda i donjih podmetača vrši se kada se primete odmakli procesi truleži. Ako je građa četinarska a počeo je površinski proces truleži, i ako je još uvek upotrebljiva, onda se ona može reimpregnisati po metodi »Cobra«. Njena trajnost se time može produžiti još za nekoliko godina. Manji komadi, načeti u površinskim slojevima od truleži, mogu se reimpregnisati po »hladnom« ili još bolje »toplo-hladnom« postupku, sredstvima sa većom penetracionom sposobnošću.

Površinska sterilizacija zemljišta ili šljake ispod vitlova i između njih takođe je potrebna, naročito ako se javljaju plesni koje vegetiraju na organskim otpacima i u zemlji (na pr. *Penicillium* i *Fusarium* vrste). Sredstva i načini dezinfekcije opisani su ranije u poglavlju »Zaštita drveta na šumskim stovarištima«. Uspeh saniranja higijenskih prilika na stovarištu neće biti potpun ako u neposrednoj okolini vladaju slični nehigijenski uslovi. Iz tih razloga se mora regulisati i ovo pitanje, bilo poboljšanjem higijenskih prilika u okolini, bilo premeštanjem stovarišta.

Sl. 93 — Trulež podmetača posle duže upotrebe (prema Baxteru)

Zaštita vitlova od kiše, snega, sunca i raznih abiotičkih faktora, koji utiču na širenje truleži, postiže se na dva načina: 1) pokrivanjem vitlova nadstrešnicama i 2) čuvanjem građe u zatvorenim zgradama.